

Centre universitari adscrit a la

NORMATIVA REGULADORA DEL TREBALL FINAL DE GRAU (TFG)

Grau en Administració d'empreses i gestió de la innovació

Grau en Turisme i gestió del lleure

Grau en Màrqueting i comunitats digitals

Grau en Logística i negocis marítims

Departament d'Empresa – Centre Universitari TecnoCampus

Aprovada a la JD de centre de 26 de setembre de 2023

Normativa reguladora del Treball Final de Grau (TFG)

1. Objecte i àmbit d'aplicació

L'objecte d'aquesta normativa és regular el Treball Final de Grau (TFG) que els estudiants realitzen en els ensenyaments de Grau del Departament d'Empresa del Centre Universitari Tecnocampus. Aquesta normativa complementa la Normativa Acadèmica dels Ensenyaments de Grau aprovada per la UPF així com les directrius establertes en les memòries de verificació dels títols. L'objectiu de la normativa és crear un marc homogeni per al funcionament dels TFG en totes les titulacions impartides al centre.

2. Naturalesa

2.1. El TFG comporta la realització, per part de l'estudiant, d'un projecte, un estudi, una memòria o un treball en què s'apliquin, s'integrin i es desenvolupin els coneixements, les capacitats, les competències i les habilitats adquirides en l'ensenyament. En particular, el TFG pot ser:

- un treball de recerca científica de qualsevol àmbit de coneixement dels Graus que s'imparteixen al Departament d'Empresa o
- un projecte emprenedor de creació d'una empresa o un projecte intraemprenedor dintre d'una empresa existent o
- un projecte d'intervenció en una empresa/territori, etc. o
- Un pla de màrqueting d'una empresa real o d'una empresa que es vol crear (en aquest segon cas, només per als estudiants de les dobles titulacions que el combinin amb un projecte emprenedor).

2.2. La matrícula del TFG es realitza al començament de curs conjuntament amb la resta d'assignatures que l'estudiant hagi de matricular. El TFG es desenvolupa al llarg de tot el curs i es presenta al final del tercer trimestre. Excepcionalment, es podrà avançar la presentació del TFG al segon trimestre en casos molt justificats i serà la comissió del TFG la qui ho autoritzi. En aquest cas, s'haurà de lliurar una "*sol·licitud d'avançament de lliurament i defensa del TFG*" degudament signada per l'estudiant i el tutor.

2.3. Si un estudiant matriculat suspèn o no presenta el TFG, haurà de tornar a fer la matrícula en un altre curs. L'estudiant podrà optar per seguir amb el mateix TFG o realitzar-ne un de nou. En el cas que en vulgui realitzar un de nou, se seguirà la via ordinària descrita en l'apartat 2.2. Les condicions de matrícula i períodes d'avaluació en el cas que s'opti per seguir amb el mateix TFG són les següents:

- Només es podrà optar per seguir amb el mateix TFG si l'estudiant ha presentat, com a mínim, la memòria 2 del TFG en el curs anterior.
- Si la matrícula es fa el curs següent consecutiu, només haurà d'abonar el 30% de la matrícula més el recàrrec per segona matrícula aplicat sobre aquest 30%. Aquesta excepció només és vàlida per a segones matrícules en cursos consecutius i per a un mateix TFG.
- Si el TFG és l'última assignatura que l'estudiant té pendent per acabar els seus estudis, podrà sol·licitar al professor/a de TFG dels estudis abans del 30 de novembre l'avançament del lliurament i defensa del TFG al final del primer trimestre del curs corresponent. La sol·licitud ha d'estar degudament signada per l'estudiant i el tutor/a i correspon a la comissió de TFG resoldre-la. En els casos en què l'estudiant tingui alguna altra assignatura pendent o no presenti la sol·licitud d'avançament en les formes i terminis assenyalats, se seguirà la via ordinària descrita en l'apartat 2.2.

2.4. El TFG pot ser individual o compartit com a màxim entre dos estudiants atenent la naturalesa del projecte a realitzar. Correspon a la Comissió de TFG del centre autoritzar els TFG compartits tenint en compte l'abast del projecte descrit pels estudiants en la seva fitxa de sol·licitud de TFG.

2.5. Casos especials de TFG

2.5.1. El Grau en Turisme i Gestió del Lleure el TFG inclou la realització d'un seminari sobre *Elaboració de projectes* que té un pes específic en l'avaluació del TFG. Una vegada cursat el seminari, la resta del funcionament del TFG serà el mateix que a la resta de graus del Departament d'Empresa. En l'apartat 9.7. d'aquesta normativa s'especifica el pes que tindrà la qualificació del seminari d'*Elaboració de projectes* en la qualificació final del TFG.

2.5.2. En el cas dels estudis de Logística i negocis marítims es condiona la realització dels projectes emprenedors a la presentació per part de l'estudiant d'evidències dels coneixements i habilitats necessàries per poder-lo desenvolupar, i a comptar amb el vistiplau de la coordinació d'aquests estudis.

2.5.3. Els TFG compartits per dos estudiants hauran de tenir un abast equivalent a dos TFG. Això implica el següent:

- Projectes científics, projectes d'intervenció i pla de màrqueting: s'haurà de fer un treball de camp molt més ampli.
- Projectes d'emprenedoria: s'haurà de desenvolupar de forma més detallada almenys un dels punts següents del pla d'empresa (explicitant a la memòria quin s'ha dut a terme): campanya de llançament, pacte de socis, desenvolupar de forma detallada alguna política interna (política de RSE; model de retribució/incentius).

2.5.4. Quan el TFG provingui d'un projecte previ desenvolupat (Innoemprèn, assignatura d'Itinerari emprenedor...), s'haurà de contactar amb la Comissió de TFG del Departament d'Empresa i el tutor que tingui assignat el projecte per veure el desenvolupament específic del TFG d'acord amb la fase que es trobi el projecte.

3. Desenvolupament del TFG

3.1. La realització del TFG tindrà associades diferents activitats que conformaran el desenvolupament del TFG al llarg de les diferents fases:

- Memòria de la proposta de TFG (Memòria 1): S'elaborarà durant el primer trimestre del curs i servirà per explicar la proposta de TFG que es vol dur a terme. Haurà de contenir un cronograma del treball a realitzar durant el curs per al desenvolupament del projecte.
- Memòria intermèdia del TFG (Memòria 2): Es lliurarà a meitat de curs i tindrà com a finalitat explicar com ha evolucionat el TFG des de la presentació de la proposta inicial i quines fases s'han treballat, així com veure si es compleix el calendari previst i si cal modificar-lo.
- Tribunal de seguiment: Es farà una defensa en públic de la memòria intermèdia del TFG.
- Memòria final del TFG (Memòria 3): Es lliurarà a final de curs i contindrà el contingut total del projecte.
- Tribunal Final: Es farà una defensa en públic de la memòria final del TFG. Sense la realització de la defensa en públic no es podrà aprovar el TFG.

No es podrà corregir ni avaluar cap treball que no hagi estat degudament registrat a l'aula virtual ni hagi estat contrastat prèviament pel programa de detecció de plagi.

4. Procés d'assignació dels TFG als estudiants

4.1. Garantia d'assignació de TFG

La Comissió de TFG serà la responsable de l'adjudicació dels TFG i la que haurà de garantir l'adjudicació d'un treball a tot aquell estudiant que, estant en condicions de realitzar-lo, ho sol·liciti. El professor/a de TFG dels estudis serà el responsable de la publicació de les assignacions finals de projectes que hagi fet la Comissió, després de l'aprovació per part de la Direcció del departament.

4.2. Propostes de TFG

El professor/a de TFG dels estudis proporcionarà anualment als estudiants una relació de temes que poden ser objecte d'un TFG i informarà del professorat que pot ser-ne tutor. Així mateix, els estudiants podran presentar les seves pròpies propostes.

Tots els estudiants hauran de presentar en els terminis establerts una *Fitxa de sol·licitud del TFG* on indicaran el projecte que volen desenvolupar. Així mateix, a modus orientatiu, els estudiants podran fer una proposta del tutor que els agradaria que fes el seguiment del seu projecte (tot i que el tutor assignat el decidirà la Comissió de TFG).

Si el projecte forma part del programa Innoempren universitari o s'ha treballat dins de l'assignatura optativa de *Itinerari emprenedor*, caldrà document acreditatiu del responsable d'emprenedoria per tal de poder adaptar la continuació del projecte als requeriments del TFG.

Si el projecte es fa en col·laboració amb una empresa, s'adjuntarà un *Conveni de col·laboració universitat-empresa per a la realització d'un treball final de grau*, que haurà d'estar signat per triplicat per un responsable de l'empresa, per l'estudiant i per la direcció del centre.

També existeix la possibilitat de vincular el TFG a la matèria de Pràctiques. La Comissió de TFG juntament amb el professor responsable de Pràctiques valoraran la idoneïtat d'aquest supòsit, per tal que es complexin amb els requeriments de les dues matèries.

4.3. Resolució de les sol·licituds de TFG

Un cop valorades les fitxes de sol·licitud de TFG enviades pels estudiants, la Comissió de TFG decidirà si la proposta de Treball Final de Grau és acceptada o desestimada. Es tindran en compte els criteris següents:

- Adequació a la titulació cursada per l'estudiant.
- Adequació al volum de treball que correspon a un Treball Final de Grau.
- Aspectes legals: confidencialitat/drets explotació.
- Disponibilitat de professor tutor per la proposta.

En cas de ser acceptada la proposta, el projecte s'adjudicarà a l'estudiant i se li assignarà un professor tutor, que no ha de coincidir necessàriament amb l'indicat a la seva sol·licitud. En el cas que hi hagi més d'un estudiant interessat en un mateix tema i tutor, l'assignació es farà tenint en compte la nota mitjana de l'expedient acadèmic dels estudiants interessats.

En cas de ser desestimada la proposta, l'estudiant haurà de presentar una nova fitxa de sol·licitud del TFG que es tornarà a valorar amb el mateix procediment.

Una vegada tancat el procés d'assignació es publicarà el llistat d'estudiants, amb el projecte assignat i el tutor corresponent. Les decisions de la Comissió de TFG seran inapel·lables.

L'assignació de tema i de tutor té una vigència màxima de dos cursos acadèmics. La Comissió de TFG pot modificar-la en funció de raons acadèmiques justificades i pot procedir a una nova assignació de tutor o tutora del TFG.

4.4. Canvis de tema

En cas que una vegada assignat un tema l'estudiant decideixi canviar-lo, ho podrà fer, com a màxim, el dia 31 de gener del curs acadèmic en què hagi fet la matrícula, prèvia autorització per part de la Comissió de TFG. S'haurà d'avisar del canvi de tema al professor del TFG dels estudis perquè pugui fer-ne el seguiment adequat.

Serà potestat de la Comissió de TFG realitzar un canvi del tutor assignat. Serà aquesta Comissió la que analitzarà cada cas específicament, contrastant la necessitat de canvi tant amb els estudiants com amb els tutors afectats.

5. La Comissió de TFG del Departament d'Empresa del Centre Universitari Tecnocampus

5.1. El Departament d'Empresa tindrà una Comissió de TFG constituïda pels professor/es de TFG de cada titulació i els coordinadors/es de les titulacions o persones en qui deleguin.

5.2. Són funcions de la Comissió de TFG:

- a. Resoldre les sol·licituds d'avançament de lliurament i defensa del TFG
- b. Autoritzar els TFG compartits
- c. Adjudicar els TFG i assignar els tutors
- d. Acceptar o desestimar les propostes de TFG presentades pels estudiants.
- e. Modificar les adjudicacions i assignacions de tutors per raons acadèmiques justificades
- f. Proposar a la direcció del centre la relació de professorat que pot tutoritzar els TFG en funció de la seva temàtica i les característiques curriculars del professorat
- g. Autoritzar en casos excepcionals les presentacions no presencials davant dels tribunals de seguiment i final

6. El professor/a de TFG dels estudis

6.1. Els professors/es de TFG dels estudis són les persones designades per la direcció que s'encarreguen de l'organització dels Treballs de Final de Grau per a cadascuna de les titulacions del centre.

6.2. Correspon al professor/a de TFG dels estudis:

- a. Establir tots els criteris de funcionament del TFG, d'acord amb les directrius d'aquesta normativa.
- b. Dissenyar la plataforma virtual per al seguiment del TFG de manera que aquesta constitueixi un portafoli on quedi registrada tota la informació relacionada amb cada projecte.
- c. Confeccionar una relació de temes que poden ser objecte de TFG. Per a aquesta relació, podrà tenir present:
 - Les propostes que li facin arribar els professors i professores del Departament d'Empresa
 - Les propostes que li puguin fer arribar els mateixos estudiants
 - Les propostes que puguin arribar d'empreses o institucions externes i que pel seu interès i nivell acadèmic puguin tenir les característiques d'un TFG
 - Les propostes d'estudiants que hagin participat en el programa Innoemprèn Universitari del TCM o hagin cursat l'assignatura optativa de *Itinerari emprenedor*.
- d. Confeccionar, a proposta de la Comissió de TFG i d'acord amb la Direcció del Departament d'Empresa, la relació de professorat que pot tutoritzar els TFG en funció de la seva temàtica i les característiques curriculars del professorat. L'assignació dels tutors/es acadèmics serà aprovada anualment per la Junta de Direcció del centre.
- e. Impartir sessions formatives als tutors o tutores de TFG on es definiran els criteris de l'avaluació continuada i les pautes exigides als TFG.
- f. Elevar a la direcció del Departament d'Empresa la proposta de persones externes per formar part dels Tribunals d'avaluació final de cada estudi, d'acord amb la seva temàtica i les característiques curriculars dels col·laboradors externs.
- g. Fer un seguiment de l'actuació dels tutors assignats a cada grup corresponent, garantint que es faci un seguiment adequat del TFG.
- h. Fer un seguiment periòdic de l'evolució dels TFG dels estudiants assignats a cada grup corresponent per tal de conèixer l'evolució dels mateixos.

- i. Organitzar els Tribunals de Seguiment de cada grup respectiu: constitució, calendari, horari i lloc de realització.
- j. Organitzar els Tribunals d'avaluació final de cada grup respectiu: constitució, calendari, horari i lloc de realització.
- k. Calcular la nota final del TFG de cada estudiant de cada grup respectiu segons els criteris d'avaluació fixats en la present normativa i complimentar l'acta final d'avaluació.
- l. Comunicar als estudiants de cada grup respectiu la qualificació final obtinguda i, si escau, atendre les reclamacions i les sol·licituds de revisió.

7. El tutor o tutora del TFG

7.1. Criteris de selecció dels tutors i tutores de TFG

La figura de tutor o tutora del TFG recau en un professor del Departament d'Empresa o en un tutor extern. Quan el tema del TFG ho requereixi, pot preveure's la figura de la cotutorització.

Podrà ser tutor/a de TFG qualsevol professor/a del centre que ho sol·liciti abans d'iniciar el curs acadèmic, podent incloure en la mateixa sol·licitud una proposta de temes a desenvolupar pels estudiants. Cada curs, en funció de la matrícula, la direcció del centre establirà el nombre màxim d'estudiants que pot tutoritzar un mateix professor/a, tant per a cada titulació com en el conjunt de titulacions del centre.

Per a l'assignació docent de TFGs es seguirà la prelación en l'ordre de criteris establert en la normativa d'assignació docent del centre, prevalent la idoneïtat del professor/a, és a dir, la seva especificitat científica i docent, la seva trajectòria i experiència docent i professional, la capacitació docent i el domini dels continguts.

Després es tindrà en compte la dedicació al centre del professorat, essent els primers a considerar els professors/es amb dedicació permanent. Dintre d'aquests, es prioritzarà el professorat amb major categoria professional i, en segon lloc, els de major antiguitat.

Posteriorment es triarà el professorat associat, atenent l'estabilitat del seu contracte i al grau acadèmic que tinguin. Es prioritzarà, per aquest ordre, el professorat doctor acreditat i el professorat doctor. En el cas de TFG orientats a la creació d'empreses, es prioritzarà el professorat amb experiència professional prèvia, preferentment com a emprenedor/a.

7.2. Correspon al tutor o tutora del TFG:

- a. Assistir a les sessions formatives impartides pel professor/a de TFG dels estudis on es definiran els criteris de l'avaluació continuada i les pautes exigides als TFG.
- b. Assegurar la viabilitat del TFG amb el nombre d'hores de treball que es corresponguin amb els crèdits ECTS que tingui assignat el treball en el pla d'estudis.
- c. Orientar l'estudiant en el desenvolupament del treball i fer-ne el seguiment. Es requerirà que, com a mínim, el tutor o tutora i l'estudiant mantinguin 8 sessions de seguiment, al llarg del curs que podran fer-se presencialment o bé virtualment en dies i hores prèviament fixades. En la primera tutoria es definiran les característiques i els objectius del treball i es farà una primera aproximació de la temporalització del projecte.
- d. Complimentar, per a cada estudiant tutoritzat, un informe de tutoria on es deixarà constància de:
 - El desenvolupament del projecte, establint totes les observacions de millorar que cregui convenient
 - El progrés de l'estudiant en relació a la temporalització fixada
 - L'actitud de l'estudiant en la realització del projecte

- e. Revisar el nivell de coincidència del TFG de cada estudiant que tutoritzi respecte d'altres fonts i si es detecten indicis de plagi, indicar a l'estudiant quines rectificacions fer. Si no s'ha revisat el plagi via el programa de detecció de plagi, el treball no es pot avaluar.
- f. Formar part dels Tribunals de seguiment (on s'avaluaran memòries intermèdies de TFG) i dels Tribunals finals (on s'avaluaran les memòries finals del TFG) de la titulació que correspongui. En cap cas podrà formar part dels Tribunals on s'avaluïn estudiants que ell o ella mateixa hagi tutoritzat.
- g. Fer complir als estudiants l'extensió màxima permessa del TFG. Si l'estudiant no respecta aquesta extensió l'advertirà de les conseqüències previstes en el punt 9.5 d'aquesta normativa.

8. Avaluacions

8.1. Avaluació del tutor o tutora

El tutor/a farà un seguiment trimestral sobre l'evolució del TFG. Aquest seguiment recull evidències de la implicació i l'evolució de l'estudiant en el desenvolupament del TFG, així com de la incorporació de les modificacions requerides per part del tribunal i del tutor si s'escau.

En el cas de TFG compartits per dos estudiants és obligatori que en la memòria 1 del TFG, on s'especifica la proposta de TFG, s'expliqui amb claredat des del principi l'abast del treball addicional pel fet de ser un treball compartit.

8.2. Avaluació del Tribunal de Seguiment

El Tribunal de Seguiment avaluarà la memòria intermèdia del TFG i la seva presentació en públic. En cap cas es podrà fer la presentació davant del tribunal de seguiment si no s'ha presentat prèviament la memòria intermèdia del projecte del TFG dins dels terminis establerts.

El Tribunal de Seguiment estarà format per dos membres que mai podran ser els mateixos tutors dels TFG que es presenten. Els membres del tribunal han d'omplir de manera consensuada l'informe de l'avaluació de la memòria, segons la plantilla corresponent, i l'han d'adjuntar a la tasca de correcció de la memòria com a fitxer de retroacció. Aquesta avaluació prèvia de la memòria ha d'estar registrada com a màxim el dia abans de la defensa.

L'estudiant haurà de tenir en consideració l'informe del tribunal de seguiment i tornar-lo a presentar en el tribunal final indicant totes les millores que se li havien sol·licitat.

El dia de la defensa pública, el Tribunal avaluarà la capacitat de comunicació oral i d'argumentació de les respostes que faci l'estudiant en relació amb les preguntes que emeti el Tribunal.

La qualificació final es consensuarà entre els dos membres del tribunal.

La durada de la presentació per part de l'estudiant serà de 10 minuts. Posteriorment hi haurà un termini de 10 minuts més per a les preguntes del Tribunal i la resposta per part de l'estudiant.

En el cas dels TFG realitzats per dos estudiants, cada estudiant haurà de preparar la seva pròpia presentació. En aquests casos els dos estudiants disposaran del mateix temps per a realitzar l'exposició.

La realització i la defensa del treball es poden fer en català, en castellà o en anglès. Si es fa en català o castellà, s'haurà de fer obligatòriament una part de l'exposició en anglès equivalent al 25% del temps de presentació. En el cas dels d'estudis la docència de la qual sigui en anglès (BAIM) la defensa serà íntegrament en anglès.

Es podrà autoritzar la presentació davant del tribunal de seguiment de forma no presencial, amb autorització expressa de la comissió de TFG i en aquest cas s'haurà d'enregistrar la defensa. Es consideren casos que poden rebre aquest tractament els estudiants que estiguin realitzant estades d'estudi a l'estranger i d'altres degudament justificats.

En el cas dels tribunals no presencials es procedirà de la forma següent:

- La durada de la presentació per part de l'estudiant serà de 10 minuts i s'haurà de fer en *streaming* on es vegi també la presentació amb les diapositives.
- En el cas dels TFG realitzats per dos estudiants, cada estudiant haurà de preparar la seva pròpia presentació i presentar per separat.
- La realització i la defensa del treball es poden fer en català, en castellà o en anglès. Si es fa en català o castellà, s'haurà de fer obligatòriament una part de l'exposició en anglès equivalent a un mínim del 25% del temps. En el cas dels d'estudis la docència de la qual sigui en anglès (BAIM) la defensa serà íntegrament en anglès.

8.3. Avaluació del Tribunal Final

El tribunal final estarà format per un mínim de dues persones: els dos professors tutors que hagin format part del Tribunal de seguiment i, si s'escau, un acadèmic o professional extern.

El Tribunal Final avaluarà la memòria final del TFG i la seva presentació en públic.

En cap cas es corregirà la memòria escrita si no ve acompanyada de l'informe corresponent donant resposta a les millores indicades pel tribunal seguiment.

Els membres del tribunal han d'omplir de manera consensuada l'informe de l'avaluació de la memòria, segons la plantilla corresponent, i l'han d'adjuntar a la tasca de correcció de la memòria com a fitxer de retroacció. Aquesta avaluació prèvia de la memòria ha d'estar registrada com a màxim el dia abans de la defensa.

En cas de recuperació, l'estudiant haurà de tenir en consideració l'informe del tribunal final i tornar-lo a presentar el dia de la recuperació indicant totes les millores que se li havien sol·licitat.

El dia de la defensa pública, el Tribunal avaluarà la capacitat de comunicació oral i d'argumentació de les respostes que faci l'estudiant en relació amb les preguntes que emeti el Tribunal.

La qualificació final es consensuarà entre els dos membres del tribunal.

No es podrà fer la presentació en públic i la defensa davant del tribunal final si no s'ha presentat prèviament la memòria final del TFG juntament amb l'informe corresponent de les millores indicades.

Els membres interns seran els primers en intervenir per avaluar tot el recorregut desenvolupat durant el transcurs del TFG. Hauran de tenir en consideració les opinions emeses en el tribunal intermedi a l'hora d'emetre valoracions en el tribunal final, i especialment l'informe detallat on s'indiquin quins canvis s'han realitzat respecte de la Memòria intermèdia atenent als criteris del Tribunal de seguiment. En aquest sentit no es pot variar la qualificació d'un ítem del tribunal intermedi si el contingut no s'ha modificat. En cas que hi hagi membre extern, aquest actuarà en darrer terme per afegir les preguntes que consideri oportunes. La qualificació es consensuarà entre els tres membres.

Al punt 10 d'aquesta normativa s'explica tot el procediment per a l'elaboració i lliurament de la memòria final i la defensa del TFG.

8.4. El plagi

El plagi és l'acció i efecte de plagiar, és a dir, copiar substancialment obres alienes donant-les com a pròpies.

Previ a fer el lliurament de les Memòries del TFG al tutor mitjançant l'aula virtual, cada estudiant haurà de comprovar el nivell de coincidència del seu TFG amb altres documents existents, mitjançant una tasca de Turnitin. El tutor revisarà aquesta tasca, i quan aquest nivell de coincidència sigui elevat, especialment quan se situï per sobre del 20% i es contrasti una mala praxis per part de l'estudiant, l'estudiant haurà d'esmenar el TFG de cara al lliurament següent i no es permetrà la defensa del TFG davant del Tribunal corresponent.

El plagi suposa l'obtenció d'una qualificació qualitativa de Suspens i numèrica de 0 en el corresponent lliurament de la memòria.

En cas que el plagi es detecti en la memòria 1 o la memòria intermèdia, es donarà l'oportunitat a l'estudiant de poder refer la memòria de cara al lliurament següent, però haurà perdut la corresponent nota del lliurament on s'hagi detectat el plagi. En cas que el plagi es detecti en la memòria final se suspendrà automàticament la convocatòria, amb independència del procés disciplinari que pogués instruir-se.

En cas de provar-se el plagi en la primera convocatòria es perdre el dret a la reducció del 70% per segona matrícula que s'estipula al punt 2.3. d'aquesta normativa.

Per evitar aquest resultat com a conseqüència d'una acció no premeditada s'intentarà aclarir a continuació què s'entén i què no per plagi.

Com a norma general es considera plagi si en el TFG:

- Si s'usen idees d'altre sense conèixer la font
- Si s'exposa un argument d'altre com si fos propi
- Si a l'hora de desenvolupar una idea es presenta un pensament aliè com si fos propi
- Si es fa una aportació basada en el desenvolupament d'un pensament exacte al d'un altre
- Si s'exposen les pròpies idees exactament de la mateixa manera que ho ha fet algú altre, malgrat que s'identifiqui la font

No es comet plagi quan en el TFG:

- Es cita un fragment de text de forma entrecomillada i citant la font original.
- S'escriu un paràgraf retocant un paràgraf original (per exemple canviant frases o fent un resum del text original) i es cita la font.
- Es parla de fets que es consideren de coneixement general (per ex. "La Constitució espanyola es va votar al desembre de 1978.").

En termes generals cal tenir present que la incorporació de petits fragments d'articles o de treballs d'autors als treballs, es fa perquè resulta imprescindible per entendre el què volem dir i per justificar un raonament. Aquests no es poden convertir en l'eix central dels treballs, és a dir no es pot construir un discurs només a partir de les aportacions d'altres autors. El que diguin els altres autors ha de servir en essència per il·lustrar el què s'està dient. En cas contrari, si s'abusa de les cites, o si es cita malament, el treball està invalidat. Si el treball que s'està redactant incorpora més d'un 10% de text que ve d'un altre autor, pot ser un clar indicatiu de plagi.

9. Qualificació del TFG

9.1. El TFG s'avaluarà mitjançant avaluació continuada acumulativa. En el cas de seguir la via ordinària per al desenvolupament del TFG, la qualificació final s'obtindrà a partir de diferents avaluacions:

- Tribunal de seguiment del TFG (on es presentarà la memòria intermèdia): 20% de la nota final
- Tribunal Final del TFG (on es presentarà la memòria final): 50% de la nota final
- Informes de tutoria trimestrals: 20% de la nota final. Després del lliurament de la memòria inicial el tutor/a farà una avaluació del desenvolupament de l'estudiant que suposarà un 10% de la nota global. En lliurar la memòria final, el tutor/a farà un informe global del desenvolupament i de l'evolució del TFG que suposarà un 10% de la nota final.
- Assistència a les sessions de formació obligatòries: 10% de la nota final

En el cas que els estudiants avancin la presentació del TFG al primer o al segon trimestre, la qualificació final per als TFG s'obtindrà a partir de les avaluacions següents:

- Tribunal Final del TFG (on es presentarà la memòria final): 70% de la nota final
- Informe de tutoria: 30% de la nota final.

9.2. Avaluacions de TFG compartits

En el cas de TFG compartits per 2 estudiants:

- Els dos estudiants han de penjar individualment les memòries a l'aula virtual.
- El tutor avalua les diferents memòries mitjançant els informes de tutoria trimestrals on s'utilitza la rúbrica d'avaluació prevista a l'aula virtual. En aquest cas, el tutor ha de posar la nota de cada memòria per separat a cada estudiant i pot posar notes diferents segons la valoració sobre el seguiment de cada estudiant.

En el cas de la presentació pública davant dels tribunals, cada estudiant haurà de preparar la seva pròpia presentació i presentar per separat, davant del mateix tribunal. En aquests casos els dos estudiants contaràn amb el mateix temps per a realitzar l'exposició.

9.3. Per a poder aprovar el TFG és necessari que el tribunal final del TFG l'hagi qualificat amb un mínim de 4'5 sobre 10 i que la mitjana sigui igual o superior a 5.

9.4. Si la qualificació del tribunal final està aprovada, però se suspèn la part de la presentació formal escrita, el TFG quedarà aprovat amb condicions i s'haurà de tornar a presentar dins el període previst del període de recuperació dels exàmens del tercer trimestre. Caldrà rectificar de nou la memòria esmenant totes les deficiències formals i tornar a lliurar-la per ser avaluada per part del tribunal final. En aquest cas no serà necessari realitzar de nou la defensa pública. El tribunal final avaluarà els ítems corresponents de la part de la presentació formal escrita i es farà la mitjana corresponent.

9.5. La memòria final del TFG no pot ocupar més de 50 pàgines (60 en el cas de projectes emprenedors) en treballs individuals i 60 (70 en el cas de projectes emprenedors) en treballs compartits entre dos estudiants (sense comptar portada, índexs, annexos i bibliografia). En cas que se sobrepassi l'extensió permesa fins a un màxim d'un 10% es penalitzarà amb un 1 punt nota del TFG. La penalització augmentarà progressivament.

9.6. Les qualificacions es calcularan, en cada cas, mitjançant diferents rúbriques d'avaluació que han de permetre avaluar les competències i resultats d'aprenentatge associats al TFG.

9.7. En el cas del Grau en Turisme i Gestió del Lleure el seminari d'Elaboració de projectes modificarà a l'alça o la baixa la nota del TFG segons s'especifica en l'annex 2 d'aquesta normativa.

9.8. Per optar a Matrícula d'Honor, cal haver obtingut una qualificació mínima de 9'5 del tribunal final. Sense considerar en aquesta qualificació els punts addicionals derivats de la qualificació del seminari d'Elaboració de Projectes en el cas del Grau en Turisme i Gestió del Lleure.

9.9. Només es podrà optar a recuperació del TFG en cas que la nota del tribunal final sigui igual o superior a 4 i que la mitjana global sigui inferior a 5.

Si un estudiant matriculat suspèn o no presenta el TFG, haurà de tornar a fer la matrícula en un altre curs.

10. Procediment per a l'elaboració i lliurament de la memòria i la defensa del TFG

10.1. Per a l'elaboració de la memòria s'haurà de seguir l'esquema previst a la plantilla corresponent que es penjarà a principi de curs, on s'indicaran totes les pautes de format i extensió que ha de tenir la memòria.

10.2. En el termini establert, l'estudiant haurà de presentar la documentació següent:

- Una versió electrònica del TFG que es penjarà a l'aula virtual i se li aplicarà la normativa de conservació d'exàmens i documents base de la qualificació del Departament d'Empresa.
- Un informe detallat on s'indiquin quins canvis s'han realitzat respecte de la Memòria intermèdia atenent als comentaris fets pel Tribunal de seguiment.

És responsabilitat de l'estudiant que la documentació del TFG verifiqui els continguts i el format establert pel Departament d'Empresa així com del seu lliurament dins del termini establert al calendari lectiu.

10.3. Defensa del TFG davant del Tribunal Final

En el termini establert els estudiants que tinguin el vistiplau del seu tutor o tutora han de presentar en públic la memòria final del TFG. En cas que el tutor/a no doni el seu vistiplau, haurà d'argumentar-ne els motius a l'informe de tutoria corresponent, els quals seran tinguts en compte pel Tribunal Final en el moment de la presentació. Malgrat tot, l'estudiant podrà presentar el seu projecte davant del Tribunal Final si prèviament, i d'acord amb els terminis establerts, ha fet el lliurament de la Memòria final a l'aula virtual dintre de l'apartat: Tribunal final del TFG.

10.3.1. El professor/a del TFG dels estudis comunicarà, amb una antelació mínima de set dies, la data i l'hora en què l'estudiant haurà de defensar públicament el treball, que tindrà lloc preferiblement dins del termini fixat per als exàmens en el calendari acadèmic. En cas de malaltia de l'estudiant, si ho acredita documentalment, la comissió de TFG podrà autoritzar la defensa per a una data diferent de la prevista.

10.3.2. L'acte de defensa del TFG ha de seguir, preferentment, l'esquema següent:

- Exposició de l'estudiant
- Plantejament de qüestions pel tribunal
- Resposta de l'estudiant
- Deliberació del tribunal
- Qualificació del treball

10.3.3. La durada de la presentació per part de l'estudiant serà de 15 minuts. Posteriorment hi haurà un termini de 10 minuts més per a les preguntes del Tribunal i la resposta per part de l'estudiant.

En el cas dels TFG realitzats per dos estudiants, cada estudiant haurà de preparar la seva pròpia presentació i presentar per separat davant del mateix tribunal. En aquests casos els dos estudiants contaràn amb el mateix temps per a realitzar l'exposició.

10.3.4. La realització i la defensa del treball es poden fer en català, en castellà o en anglès. Si es fa en català o castellà, s'haurà de fer obligatòriament una part de l'exposició en anglès equivalent al 25% del

temps de presentació. En el cas dels d'estudis la docència de la qual sigui en anglès (BAIM) la defensa serà íntegrament en anglès.

10.3.5. Es podrà autoritzar la presentació davant del tribunal final de forma no presencial, amb autorització expressa de la comissió de TFG.. Es consideren casos que poden rebre aquest tractament els estudiants que estiguin realitzant estades d'estudi a l'estranger i d'altres degudament justificats. En el cas dels tribunals no presencials es procedirà de la forma següent:

- La durada de la presentació per part de l'estudiant serà de 15 minuts i s'haurà de fer en streaming on es vegi també la presentació amb les diapositives.
- En el cas dels TFG realitzats per 2 estudiants, cada estudiant haurà de preparar la seva pròpia presentació i presentar per separat davant del mateix tribunal.
- La realització i la defensa del treball es poden fer en català, en castellà o en anglès. Si es fa en català o castellà, s'haurà de fer obligatòriament una part de l'exposició en anglès equivalent a un mínim del 25% del temps. En el cas dels d'estudis la docència de la qual sigui en anglès (BAIM) la defensa serà íntegrament en anglès.

10.3.6. S'organitzaran actes de defensa de TFG al final del tercer trimestre (i del segon trimestre, si hi ha algun projecte finalitzat). Per a estudiants repetidors que segueixin amb el mateix projecte de TFG, es podran organitzar tribunals de defensa al final del primer trimestre lectiu del curs, tal com s'indica al punt 2.3 d'aquesta normativa.

10.3.7. Per poder fer la defensa davant del Tribunal final, caldrà haver respost l'enquesta de satisfacció amb el TFG, disponible a l'aula virtual.

11. Drets de propietat intel·lectual, drets d'explotació, i difusió del Treball Final de Grau

En el cas de treballs dirigits o coordinats pel professorat del Departament d'Empresa, seran coautors l'estudiant i el professor que hagin intervingut en la direcció i coordinació.

11.1. Drets d'explotació

Quant als drets d'explotació, si el projecte reporta beneficis, la totalitat dels drets d'explotació de l'obra correspondran a l'autor (ja sigui només l'estudiant o l'estudiant juntament amb el professor, segons el cas).

Si el Treball Final de Grau ha estat codirigit o forma part d'un treball d'un projecte d'una empresa real, els drets d'explotació seran d'aquesta empresa.

11.2. Difusió del treball

Quant a la difusió del Treball Final de Grau, serà d'aplicació general que els projectes de TFG que amb primera convocatòria tinguin una nota superior a 7,5 punts (sobre 10) restin disponibles al públic en general a la Biblioteca del TCM, excepte que l'estudiant manifesti per escrit que no ho desitja.

L'estudiant haurà d'autoritzar o denegar la publicació del seu TFG al repositori del Tecnocampus mitjançant el canal establert. L'estudiant, en qualsevol moment, prèvia sol·licitud, podrà revocar aquesta autorització.

Annex 1

Aquesta normativa anirà acompanyada dels documents següents, que es publicaran convenientment a principi del curs acadèmic:

- Fitxa de sol·licitud del TFG

- Plantilla de la Memòria del TFG
- Sol·licitud d'avançament de lliurament i defensa del TFG
- Conveni Universitat-Empresa per a la realització del TFG

Annex 2: Efectes de la qualificació del Seminari *Elaboració de projectes* en la nota final del TFG per als estudiants del Grau en Turisme i Gestió del Lleure

En el cas dels estudiants del Grau en Turisme i Gestió del Lleure, el seminari d'*Elaboració de projectes* modificarà a l'alça o la baixa la nota del TFG amb els termes següents:

- Si la nota del Seminari d'*Elaboració de projectes* és inferior a 5 punts sobre 10, la nota final del TFG es reduirà en 1 punt.
- Si la nota del Seminari d'*Elaboració de projectes* està entre 5 i 6,5 punts sobre 10, la nota final del TFG es mantindrà.
- Si la nota del Seminari d'*Elaboració de projectes* està entre 6,6 i 8,5 punts sobre 10, la nota final del TFG s'incrementarà en 0,5 punts, sempre que s'hagi aprovat el TFG.
- Si la nota del Seminari d'*Elaboració de projectes* està entre 8,6 i 10 punts sobre 10, la nota final del TFG s'incrementarà en 1 punt, sempre que s'hagi aprovat el TFG.
- Si un estudiant no es presenta a l'avaluació del Seminari d'*Elaboració de projectes* i la nota del TFG està aprovada, automàticament la nota final del TFG serà de 5 punts, independentment de la nota mitjana que li hagi quedat.